

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia“, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tek-
ście (przed kolumną) 40 gr., za tekstem 15
gr. za millimetr jednoszpaltowy, drobne za
wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane
po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

W sobotę dnia 22 grudnia jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

GUSTAWA TERAJEWICZA

odbędzie się msza św. żałobna w kościele parafialnym w Baranowiczach, o godz. 9 rano
o czym zawiadania krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego
RODZINA

Konferencja polsko-niemiecka w sprawie kontygentów złomu i żelaza

BERLIN 20.XII Jutro odbędzie się w Berlinie konferencja pomiędzy przedstawicielami przemysłu polskiego i niemieckiego w sprawie ustalenia kontygentów na żelazo i złom. Na konferencję powyższą przyjeżdża z ramienia Polskiego prezydium Syndykatu Żelaznego, mianowicie b. ministrowie: Kiedron i Gliwicki, dyrektorowie Rogowski i Szerff.

Zamierzenia organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

owiadujemy się, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jest w trakcie przeprowadzenia następujących prac organizacyjnych:
1) Projekt rozporządzenia Rady Ministrów o wojewodach i starostach, jako reprezentantach rządu, był już przedmiotem konferencji międzyministerjalnych i niebawem zostanie wniesiony na porządek dzienny Rady Ministrów. Projekt ten przewiduje między innymi wydanie przez Radę Ministrów przepisów ceremonialnych i etykietałnych.
2) Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich będzie przesłany zainteresowanym ministrom dla uzgodnienia.
3) Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie organizacji starostw został opracowanych i jest przedmiotem rozpatrywania w ministerstwie spraw Wewnętrznych.
4) Projekt rozporządzenia Rady Ministrów o zasadach korespondencji urzędowej został opracowany przez Ministerstwo Spraw Wewn. i niebawem będzie rozslany innym ministrom celem uzgodnienia.

CIĘŻKA SYTUACJA HANDLOWA W KONSTANTYNOPOLU

KONSTANTYNOPOL 20.XII. Złe urodzaje z lat 1927 i 1928 wywarły katastrofalny wpływ na rynek Konstantynopolański, który obsługuje również Mała Azja. Już w pierwsze połowie br. wydarzyło się 75 bankructw, wobec 32, 20 i 11 w latach poprzednich. Sporo firm zawiesiło swą działalność. Kupcy godzą

się na 3 proc. miesięcznie, byle otrzymać kredyt. Banki ograniczają gwałtownie zakres swych operacji kredytowych. Sytuacja ogólna odbiła się w pierwszym rzędzie na imporcie tekstyliów. Spodziewają się tu, iż obecna ciasnota na rynku pieniężnym potrwaj jeszcze aż do chwili nowych zbiorów w roku przyszłym.

KOLEJE TURECKIE WZORUJĄ SIĘ NA POLSKICH TARYFACH

WARSZAWA, 20.XII Generalna dyrekcja tureckich kolei państwowych zwróciła się za pośrednictwem polskich placówek konsularnych w Turcji do ministerstwa komunikacji z prośbą o nadesłanie kompletu wydwadnic i przepisów taryfowych P. K. P. Zarząd kolei tureckich przeprowadza obecnie u siebie reorga-

nizację taryf kolejowych. Po dokładnym przestudiowaniu systemów taryfowych w różnych państwach, zarząd kolei tureckich przyszedł do przekonania, że polski system taryfowy jest najbardziej skonstruowany, wobec czego koleje tureckie chcą się wzorować na taryfach polskich.

Rokowania Lotnicze Polsko Austriackie.

Toczące się rokowania o zawarciu konwencji lotniczej polsko-austriackiej, rozwijają się pomyślnie. Niemniej jednak przed światami nie zostaną ukończone. Delegacja polska w tych dniach powraca do kraju, poczem rokowania podjęte zostaną na nowo po Nowym Roku.

Nowa godność Gen. Góreckiego.

Jak się dowiadujemy, Prezesem Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego ma zostać prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, gen. d. Roman Górecki, dotychczasowy zaś prezes, prof. Janowski, ma być prezesem honorowym.

Święta p. premiera Bartla.

Prezes Rady Ministrów, prof. Bartel, spędzi święta u znajomych na wsi w Małopolsce Wschodniej w pow. kosowskim. Z Warszawy wyjedzie p. premier w sobotę wieczór, powróci zaś do pracy w pierwszych dniach stycznia.

Z komitetu ekonomicznego.

Wyznaczone na dzień 19 bm. na godz. 5 popoł. posiedzenie Komitetu Ekonomicznego zostało odłożone ze względu na posiedzenie Senatu, wyznaczone na ten sam dzień. Dotąd nie jest zdecydowane, czy jeszcze przed światami zostanie wyznaczony nowy termin tego posiedzenia.

Sprawa melioracji rolnych na specjalnej konferencji

W związku z dyskusją, jaka się w ostatnich czasach wyłoniła na łamach prasy fachowej, oraz w komisji budżetowej Sejmu w sprawie potrzeby skoordynowania działalności ministerstwa rolnictwa, reform rolnych i robót publicznych w dziedzinie melioracji rolnych, odbyła się w ministerstwie rolnictwa w dn. 18 b. m. konferencja międzyministerjalna, na której przystąpiono do rozważenia powyższej sprawy i uzgodnienia jej z zainteresowanymi czynnikami.

ZAGOSPODAROWANIE WYBRZEŻA MORSKIEGO

Ministerstwo Robót Publicznych przystąpiło do zebrania materiałów w sprawie należytego zagospodarowania wybrzeża morskiego. Na zasadzie otrzy-

many danych, plany zagospodarowania i zabudowania będą tak przygotowane, w r. 1929-ym mogły już częściowo wchodzić w życie.

PAŁAC SZTUKI W WARSZAWIE

Grono malarzy w osobach p.p. prof. Czajkowskiego i Pruszkowskiego, oraz Skoczylasa wraz z prof. Jastrzębowskiem, dyrektorem dep. sztuki, zwróciło się do magistratu (m. st. Warszawy) z prośbą o przyznanie placu pod budowę przyszłego gmachu „Pałacu Sztuki” w Warszawie. W dniu 18 b. m. prezydent Słomiński objechał w towarzystwie wyżej wspomnianych artystów kilka punktów miasta, które mogły

być oddane pod budowę gmachu. Najodpowiedniejszym okazał się plac przed Parkiem Skaryszewskim od strony mostu Poniatowskiego. Zostanie powołany specjalny komitet budowlany, który ogłosi konkurs na projekt Pałacu Sztuki. Z chwilą, gdy ten projekt będzie gotowy, magistrat zatwierdzi ostatecznie przyrzeczone już dziś plac.

Urzędowanie por. Zaćwilichowskiego w Prezydjum Rady Ministrów

WARSZAWA 20.XII. Powrót p. por. Zaćwilichowskiego do urzędowania w Prezydjum Rady Ministrów wzbudził wielkie zainteresowanie i był rozmatnie komentowany. Dowiadujemy się, że por. Zaćwilichowski nie przezwala studiów w Paryżu, korzysta jedynie z ferii świątecznych w Szkole Nauk Politycznych i w połowie stycznia powraca do Paryża. W Prezydjum Rady Ministrów pełnił będzie służbę jedynie chwilowo, zastępując parę osób z najbliższego otoczenia p. premiera, które udają się na urlop świąteczny.

WSTRZYMANIE ŻEGLUGI NA WIŚLE

WARSZAWA 20.XII. Skutkiem panujących od 3 dni silnych mrozów, żegluga na Wiśle została w dniu 18 b. m. o godz. 9-ej wieczorem zupełnie wstrzymana. Wszystkie statki odprawiono do portów zimowych. Na Wiśle całą szenokością rzeki płynię gęsta kora, przy brzegach do połowy koryta. Nawet od Modlina w górę, jak również Bug, na znacznej przestrzeni stoją pod lodem.

Przyspieszenie postępowania dyscyplinarnego przeciwko funkcjonariuszom państwowym

Postępowanie dyscyplinarne przeciwko funkcjonariuszom państwowym rozciąga się zaawczają na szereg miesięcy, a niejednokrotnie trwa lata ze skąd dla służby, skarbu państwa i obywateli. Ze względu na powyższe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządziło, aby wnioski rzecznika dyscyplinarnego były nadsyłane do komisji dyscyplinarnej w ciągu 14 dni od dnia otrzymania sprawy, w

wyjątkowych zaś wypadkach w ciągu 30 dni. Jednocześnie ministerstwo przypomina, iż na urzędnikach, mianowanych członkami komisji dyscyplinarnej, ciąży obowiązek służbowy uczestniczenia w komisjach dyscyplinarnych, a uchylenie się od tych obowiązków podpada pod rygory, przewidziane w ustawie o państwowej służbie cywilnej.

Skutki mrozów na kolejach

Według zasięgniętych przez nas informacji w Ministerstwie Komunikacji, śnieg na razie nie robią specjalnych szkód na kolejach, natomiast co raz bardziej daje się we znaki silny mroź, w który w wysokim stopniu utrudnia pracę parowozów, a nadto niszczy przewody, telefoniczne i telegraficzne.

W dniu 19 b. m. bezpośrednie połączenie telefoniczne miało Ministerstwo tylko z Radomim i Wilnem, oraz z Łodzią; z innymi dyrekcjami Ministerstwo musiało się łączyć drogą okólną.

Na święta Na święta
CUKIERNIA „REKORD“
Nowogródek, W. Rynek 3
POLECZA: torty, struclę, cukry i pierniki. PRZYJMUJE obstalunki na wszelkie wyroby cukielnicze. 568-2

Czytajcie „Życie Nowogródzkie“

KRONIKA LIDZKA

Z działalności Towarzystwa Rzemieślniczego

Obok rolnictwa rzemiosło jest najważniejszą dziedziną życia gospodarczego. Dlatego organizacja rzemiosła staje się sprawą bardzo aktualną, zwłaszcza gdy powstają izby rzemieślnicze, które uregulują kwestię rzemieślnicza i polepszą byt rzemieślnika. Przewidyjmy Towarzystwo Rzemieślnicze krążyć się w posuwaniu organizacji rzemiosła. Zarządzono zbiórkę na zakupienie tradycyjnej mszy „Roraty”, która odprawia się w kościele parafialnym w niedzielę ostatnią Adwentu dnia 23-go grudnia. Bez wątpienia wszyscy rzemieślnicy wszelkiej branży liczą się z tym. Towarzystwo Rzemieślnicze w szeregu swych liczy już około 150 członków. Po mszy będzie okazja porozumienia się na temat rozwoju organizacji rzemieślniczej, gdyż przyszłość rzemiosła zależy od należytego zorganizowania się. Rze-

mieślnicy lidzcy dobrze to rozumieją, dlatego garmą się do Towarzystwa Rzemieślniczego.

Brak pieniędzy utrudnia nam rozwój organizacji, ale rzemieślnicy ręk nie opuszczają i idą naprzód. Wszyscy wypowiadają się za tem, by posiadać znak, który skupiałby wszystkich rzemieślników. Tym znakiem, jak się domyślamy jest sztandar, który ma kosztować około tysiąca złotych. Sztandar jest potrzebny zwłaszcza dlatego, że żaden tu cech nie posiada swego sztandaru. Trudno jest rzemieślnikom wyłożyć tyle grosza na sztandar, gdyż trwa w pracy stagnacja i brak kredytów. Nie tracimy jednak nadziei. Wkrótce po świętach w kamawale urządzić się zabawę rzemieślniczą, która zapewne przysporzy Towarzystwu grosza i ułatwi zamówienie sztandaru.

Zakończenie roku szkolnego w Męskiej Szkole Rolniczej w Berdówce

Dnia 15 grudnia 1928 r. odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego w szkole Rolniczej w Berdówce. Na uroczystości ta przybyli liczni goście i rodzice uczniów. Po nabożeństwie i wspólnym obiedzie, zebrała się brać uczniowska w liczbie 37, oraz nauczycielstwo i goście w sali szkolnej, gdzie się odbyła cała ceremonia — chór uczniowski od kierownictwem p. Bunewicza, nauczyciela przedmiotów ogólnych odśpiewał szereg pieśni.

Z-ca starosty p. Dziadłowicz po przemówieniu wręczył uczniom świadectwa. Z koleji przemawiali inż. Janowski, p. Spuziak, p. Najda i kpt. Tomanowski, który podkreślił że przysposobienie wojsk. w szkole w Ber-

dówce stało na b. wysokim poziomie. Entuzjazm wśród uczniów wywołało przemówienie inż. Garszyńskiego, kier. szkoły, który zakończył słowami: „Chciałbym was wszystkich widzieć szczęśliwych w życiu na oczyszczonym „grodzie”. W imieniu uczniów dziełom nauczycielstwa i gościom uczuć Chreptowicz, przyczem zachęcał kolegów do pracy.

Tak zakończyła rok szkolny gromadka młodych rolników, których praca na wsi będzie służyć przykładem do podniesienia rolnictwa i do podniesienia kultury wsi polskiej.

Nauczycielstwu należy się uznanie i wdzięczność za gorliwą i pełną zaparcia się siebie pracę, a uczniom „Szczęść Boże” w pierwszych poczynaniach.

Przykra omyłka

Zdobyczą niewątpliwie najważniejszą cześć ostatnich jeszcze roczek rzeczywistości w naszej świadomości. Już się skończył człowiek romantyczny, obracający się w sferze marzeń, a miejsce jego zajął człowiek czynu, człowiek żarliwych ukończeń celów bliskich i praktycznych wytyżeń woli w kierunku ich zdobywania.

Mimo ciężkich czasów budzi się w nas otucha i wiara...

Zaczynamy ufać, że w tem codziennym wytrwałym krzątaniu się wyrosnie i zaprawi się do czynu cała liczna armia pracowników młodych, rekrutujących się z t. zw. „lutejszych” i „prochodimców”, którzy, jak dobrzy inżynierowie, potrafią użytkować energię narodu.

Człowiek romantyczny, mocny w języku, pięknie mówiący, jeszcze pięknie marzył i budował ramki z lodu, uciekając myślą do czarodziejskich krajów, które oglądał w przyszłości nierzeczywiście; natomiast zamykał oczy na teraźniejszość i sadził w marzeniu ogrody rajskie na ugotech życia naszego, polskiego, a nie pell chwastów, zarastających domowe podwórko. Aż te łopiąny „śwójskie” zaczęły mu zasłaniać światło dnia, bijącego w okna. Tak budował państwo polskie...

Buduje państwo polskie w granicach rzeczywistości każdy, kto ucziwie z myślą o jej przyszłości pracuje. Chcemy, aby w dalszej Polsce, w każdym miesiącu, a więc np. w Lidzie,

przyszłości. Tymczasem człowiek i jego dochody przemieną, a ziemia i co na niej zbudujemy, zostanie.

Szpital w Ejszyszkach

Komitet odbudowy szpitala w składzie wójta Majewskiego jako przewodniczącego, dr. Muszmanowej i p. Siekluckiego. Józefa jako członków, wznosił jak na Ejszyski, monumentalny budynek szpitalny za kwotę około 18.000 zł. Mimo okresu późnej jesieni, a więc w terminie do odbudowy krótkim i w niedogodnych warunkach. Komitet wywiał się znakomicie z zadań i budynek szpitalny stanął. Dnia 17 grudnia z ramienia Wydziału Powiatowego Komisja, złożona z sekretarza Wydziału, p. Zadurańskiego Józefa i technika budowlanego, p. Fiedorowicza Kazimierza budynek po obejrzeniu przyjęła. Szpital zostanie wkrótce uruchomiony, bo dnia 1 stycznia 1929 roku.

Lustracja stacji kopulacyjnych

Instruktor Sejmikowy i Wydział Powiatowy odbywa lustrację sejmikowych stacji kopulacyjnych.

KOŁO POLEK W LIDZIE

urządza w swoim Ognisku tradycyjną kolację wigilijną. Tradycję przyjął w niej udział uprasza się zapisywać zawczasu do kasjerki Koła, Suwalska 13. Tamże odbędzie się spotkanie Mowego Roku i przyjmują się wszelkie obywatelskie w zakresie kulinarnym.

541-2 Zarząd.

Na Gwiazdkę

Wielki wybór gotowych ubrań oraz towarów manufakturowych po cenach konkurencyjnych NA RĄTY J. Bursztyn, Nowogródek, M. Rynek, (Hale) Nr. 59 i 60.

NA GWIAZDKĘ

najlepszym podarkiem jest dobry zegarek kupiony w O. Czertok Nowogródek, W. Rynek 37 oraz poleca po cenach zniżonych zegarki najlepszych firm, Instrumenta muzyczne, lustra i baterie elektryczne. 562-2

Zgubiony

paszport kofekt wydany na imię Izidora Szyszlera, zam. w Korostowie, gm. Horodczanńskiej, pow. Nowogródzkiego, unieważnia się. 584

Zgubiony

paszport kofekt wydany na imię Aleksandra Gomy, zam. w Antonówka, gm. Lubcza unieważnia się. 584

NA CHOINKĘ

Wielki wybór zabawek oraz radjoaparaty poleca M. DELATYCKI Wielki Rynek Nr. 31. 559-2

DZIS

Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe Wysławia wielki wystawowy film Mistrzów, numeru produkcji 1927-1928 Wesoły dramat w 6-acta Nadprogram: „Brygada w Pieluszkach” Komedia wielkich aktach. Początek seansów w dniu powszednie o godz. 8-ej, 7-iej 19-iej w niedzielę i święta o godz. 3, 5, 7, 9 Ceny biletów: I sze miejsc 1 zł. Uczniowskie 60 gr. II-gie 50 gr. 30

Bacność smakosze
Na święta PO CENACH ZNIŻONYCH Na święta
dostarcza RESTAURACJA „LEJPUNER”
Wódki, wina, likiery, miody, krupnik musujący w syfonach, oraz wyborowe koniaki i wina lecznicze pierwszorzędnych fabryk krajowych.
WÓDKI: Baczewskiego żytniówka 0,5 l. — 585, wiśniówka 0,5 l. — 8. Genelego: wiśniówka 0,5 l. — 6,90. Kantorowicza: wiśniówka 0,5 l. — 2, 8 gr. 60. Cieszyńskie: wiśniówka 0,5 l. — 7.
WINA: Genelego: Stulowe czerwone 2 l. 3 gr. 95. Wytrawne — 2 l. 3 gr. 50. Pół słodkie — 2 l. 3 gr. 60. Masiacz — 2 l. 4 gr. 10. Rektyfikacji Warszawskiej po 2 l. 3 gr. 25.
LIKIERY: Baczewskiego 0,5 l. po 10 zł. Rektyfikacji Warszawskiej: Chery Brandy 0,5 l. — 2, 8 gr. 50. Kapucynski — 0,5 l. 2 l. 3 gr. 50. Polockiego: Nektar 0,5 l. — 2, 11. Winkelhausdy: Jubluszowy 75 0,5 l. 2 l. 13 gr. 50. Langner: Chery Brandy 0,5 l. 2 l. 8 gr. 75.
Nowogródek, W. Rynek 7. Telefon 131.

NAJTANIEJ
WIELKI WYBÓR z dwudziestu najlepszych fabryk
Wódki gatunkowe, specjały wytrawne, koniaki, winogronowe, wina owocowe specjalne lecznicze wina likiery
DOSTARCZA SKLEP WÓDEK
S. TAJTELBAUM NOWOGÓRDEK
W. Rynek 16.

Najmilszą gwiazdką na święta dla KAŻDEJ PANI będzie dobry
Radjoaparat pierwszorzędnej marki kupiony w firmie
inż. A. KLUBOK, Nowogródek W. Rynek Nr. 23
564-3

Spółka „EKONOMJA”
SKŁAD TOWARÓW SPŻYWCZYCH I KOLONJALNYCH
Baranowicze, ulica Szeptyckiego 36, telefon 97.
Na nadchodzące święta poleca wielki wybór towarów świętecznych jako: bakalie, cukry, daktyle, figi, orzechy, ozdoby choinkowe etc.
Nabywa w dowolnych ilościach: jajca, masło śmietankowe, sery litewskie, wędliny, owoce i inne produkty wiejskie.
Piaci najniższe ceny. 503-8

NA ŚWIĘTA NA ŚWIĘTA
Towary kolonialne i spożywcze: figi, daktyle, marmelady konserwy rybne, cukry i bakalie — **POLECA SKLEP Stanisławy BRYCZKOWSKIEJ** dawniej CZECZOTTOWEJ ul. Stoniska 2.
NA ŚWIĘTA NA ŚWIĘTA 566

Fabryka Win i Miodu „MIDOWIN” Wilno,
produkcją najlepszej jakości wina i miodu życzy swoim Sz. Odbiorcom i Konsumentom
Wesołych Świąt.

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY!
Zalaliśmy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych w Warszawie, całej Polsce i zagranicą.
Legalizacja dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, poszukiwanie rodzin, etc.
Intervencje, zastępstwa, porady, informacje, pośrednictwo we wszelkich sprawach. Windykacje weksli. Egzekucowanie należności. Wywiady.
Biuro „POMOC PRAWNO-HANDLOWA”
Warszawa, Nowy-Swiat 28.
Korespondenci w każdej miejscowości potrzebni. 553-8

MAGISTRAT MIASTA SŁONIMA POSZUKUJE starszego maszynisty-mechanika
dokładnie obeznanego z montażem i eksploatacją silników Diesla większej mocy. Posada do objęcia od 1 stycznia 1929 r. ...
Kandydat winni złożyć:
1) Świadectwo obywatelstwa polskiego.
2) Własnoręcznie napisany życiorys.
3) Odpisy świadectw poprzedniej pracy.
Warunki płacy do omówienia.
(-) J. SZKRAJBER 543-5 Sekretarz
(-) WL. PLEBAŃSKI Burmistrz

Kino „NOWOŚCI” w Stołpcach
Wysławia dziś i dni następnych film Polski p. t. „Przeznaczenie”
Dramat życiowy w 12 aktach

DZIS Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe
PAT i PATACHON JAKO WŁADCY PODPORY TRONU
Wysławia wielki wystawowy film Mistrzów, numeru produkcji 1927-1928 Wesoły dramat w 6-acta Nadprogram: „Brygada w Pieluszkach” Komedia wielkich aktach. Początek seansów w dniu powszednie o godz. 8-ej, 7-iej 19-iej w niedzielę i święta o godz. 3, 5, 7, 9 Ceny biletów: I sze miejsc 1 zł. Uczniowskie 60 gr. II-gie 50 gr. 30